

AUTISMESPECTRUMSTOORNIS (ASS)

Of iemand ASS heeft, is niet altijd op het eerste gezicht merkbaar. Pas als je iemand met ASS beter leert kennen, gaan er een aantal dingen opvallen. Zo zal de communicatie en interactie anders lopen dan bij de meeste kinderen en hebben kinderen met ASS het moeilijk met veranderingen. Let wel: ASS heeft vele gezichten, elke persoon met autisme is uniek. Er bestaat niet zoiets als typisch autistisch gedrag, maar wel vele varianten in een breed spectrum – vandaar de naam autismespectrumstoornis.

CONCRETE TIPS

+ **Zorg voor voorspelbaarheid en structuur.**

Je kunt bijvoorbeeld werken met een maandplanning waarop je aangeeft wat jullie die maand gaan doen. Wijk je toch af van de planning, doe dat dan niet te plots. Leg ook uit waarom jullie dat doen en wát jullie dan zullen doen. Deel de maandplanning op tijd met de ouders, zodat zij hun kind kunnen voorbereiden op wat jullie in de Chiro gaan doen.

+ **Let op je communicatie.**

- Taal wordt vaak letterlijk genomen, waardoor het kind iets op een andere manier kan begrijpen dan jij bedoelt. Let op met grapjes en figuurlijk taalgebruik.
- Gebruik duidelijke taal en korte zinnen.
- Spreek niet te snel en ga even na of het kind je begrepen heeft. Herhaal indien nodig.
- Visualiseer je speluitleg.
- Kinderen met autisme hebben vaak moeite om te snappen hoe anderen zich voelen. Probeer in de mate van het mogelijke de gevoelens van anderen te benoemen zodat dat voor het kind met autisme begrijpelijk wordt.

+ **Zet talenten in de verf.**

Kinderen met autisme weten dikwijls heel veel over een bepaald thema. Speel daarop in en stel bijvoorbeeld in een quiz een aantal vragen over dat thema.

+ **Kinderen met ASS hebben een sterk gevoel voor rechtvaardigheid. Probeer ervoor te zorgen dat spelen altijd eerlijk verloopt.**

+ **Laat je ondersteunen.**

- Ouders van kinderen met ASS kunnen je tips geven voor de omgang met hun kind. Vraag of je eens kunt langskomen en zoek samen naar waar jij als leiding extra op zal letten.
- Kinderen met ASS gaan vaak, maar niet altijd, naar een school op hun maat. Naar welke school het kind ook gaat, zijn of haar leerkrachten zullen het kind op een andere manier kennen dan jij. Als je op vragen of uitdagingen botst, kun je misschien ook bij hen terecht.

TIJDENS DE CHIRONAMIDDAG

Zonder dat je het zelf beseft, duiken er in jullie Chironamiddag drempels op die het voor kinderen en jongeren met ASS minder evident maken om mee te spelen. Als je met de onderstaande dingen rekening houdt, zijn jullie wel al een heel eind goed op weg.

DOEL

Als jullie met de speelclub Dikke Bertha spelen, doen jullie dat met *tikken* in plaats van *optillen*. Pieter heeft autisme en heeft moeite met lichamelijk contact met andere kinderen.

INKLEDING

Vandaag is het Chiroheem een dierentuin geworden. De leiding is verkleed in dieren waardoor Elodie in de war is. Leg uit waarom jullie verkleed zijn en benadruk dat jullie vandaag gaan doen alsof.

TERREIN

Baken het terrein duidelijk af met lint of kegels.

MATERIAAL

Gaan jullie vandaag op zoek naar de pop van tante Fien? Toon dan op voorhand een afbeelding van die pop. Zo weet Serge perfect hoe de pop er zal uitzien en moet hij zich dat niet inbeelden.

UITLEG

Leg het spel verstaanbaar uit. Gebruik de juiste woorden en korte zinnen. Geef eventueel de

speluitleg in verschillende stappen en visualiseer hem met een stappenplan of een tekening. Spelen jullie op bivak een spel met de hele Chirogroep, waarbij de leden langs verschillende postjes moeten, geef dan een kaart mee waarop de postjes aangeduid staan. Herhaal je opdracht een aantal keren op net dezelfde manier, zodat Wendy de kans krijgt om die te verwerken.

SPELREGELS

Afspraken die je gemaakt hebt, moet je nakomen. Verander niet te brusk, anders verlies je Kims vertrouwen. Heb je beloofd dat jullie de volgende week gaan voetballen, maar regent het pijpenstelen? Vertel dan op voorhand waarom het voetballen niet kan doorgaan en vertel wat jullie in de plaats zullen spelen.

AANGEPAST

Geef je Korneel extra uitleg of hulpmiddelen, doe dat dan meteen voor *alle* leden van je afdeling. Zo voelt niemand zich de vreemde eend in de bijt. Als jullie bijvoorbeeld een spel doen waarbij iedereen een nummer krijgt, schrijf die nummers dan op de handen van de kinderen in plaats van op hun hoofd. Zo kan het kind het autisme zijn of haar eigen nummer zien en voelt het zich niet de vreemde eend in de bijt, aangezien je bij iedereen hetzelfde doet.

MEER WETEN?

JEUGDWERKVOORALLEN.BE

Op de website van **Jeugdwerk voor Allen** vind je veel informatie over hoe je spelen op maat van kinderen met autisme maakt.

PARTICIPATE-AUTISME.BE

Participate Autisme België heeft een website boordevol informatie, filmpjes en tips voor de omgang met mensen met ASS.

AUTISMEVLAANDEREN.BE

De **Vlaamse Vereniging Autisme** wil een ontmoetingsplek bieden voor mensen met ASS en degenen die rond hen staan, zoals Chiroleiding. Ze bieden informatiebrochures en ontmoetingsactiviteiten aan.

AAANSPEEKPUNT DIVERSITEIT VAN CHIROJEUGD VLAANDEREN

Ook bij het e-loket van de Chiro kun je terecht met je vragen. Ze komen aan bij de diversiteitsmedewerker of de commissie Diversiteit, die ze zo snel mogelijk beantwoorden. Te vinden via chiro.be/eloket of diversiteit@chiro.be.

